

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

Круглий стіл до дня Європи

**«Європейський вимір відновлення України: міжнародно-правові механізми,
інструменти та виклики»**

В межах роботи гуртка «Актуальні проблеми міжнародного права»

(електронне видання)

5 травня 2026 рік

м. Біла Церква

«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ВИКЛИКИ»: матеріали круглого столу присвячені до дня Європи – м. Біла Церква: БНАУ, 2026. 89 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються обговорення широкого кола актуальних проблем щодо забезпечення та захисту прав людини в умовах воєнного стану, а також аналізу відповідності національної правової системи міжнародним стандартам у сфері прав людини.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

© Авторські тексти, 2026

містком між буквою закону та правосвідомістю судді. Розвиток навичок аргументації вимагає постійного вдосконалення критичного мислення та культури мовлення. Інвестиція часу в опанування правил зрозумілого та переконливого викладу є запорукою успішної правозахисної діяльності та підвищення загальних стандартів юридичної професії.

Список використаних джерел:

1. Felsenburg M. E. Beginning Legal Writers in Their Own Words: Why the First Weeks of Legal Writing Are So Tough and What We Can Do About It / M. E. Felsenburg, L. P. Graham // The Journal of the Legal Writing Institute. – 2010. – Vol. 16. – P. 223–311 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.law2.byu.edu/law_library/jlwi/archives/2010_1.htm.

УДК 378.8

РОЛЬ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО АГРАРІЯ: ДОСВІД ФРАНЦУЗЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ

Столбецька С.Б. ст. викладач
Соціально гуманітарного факультету
Білоцерківський національний аграрний університет

Ключові слова: аграрна освіта, французька мова, конкурентоспроможність, міжнародна співпраця, професійні компетенції.

Сучасні глобалізаційні процеси та євроінтеграційні прагнення України висувають нові вимоги до системи аграрної освіти. В умовах формування єдиного європейського освітнього простору та інтеграції національного агропромислового комплексу у світові ринки, питання підготовки конкурентоспроможних фахівців аграрної галузі набуває особливої актуальності.

Сучасний аграрій має бути не лише висококваліфікованим спеціалістом у своїй галузі, але й мобільною особистістю, здатною до міжкультурної комунікації, освоєння передових світових технологій та участі в міжнародних проектах. У цьому контексті володіння іноземними мовами, зокрема французькою, стає не просто додатковою перевагою, а необхідною складовою професійної компетентності.

Франція, як одна з провідних аграрних держав Європи та світу, має багатовіковий досвід розвитку сільського господарства та унікальну систему аграрної освіти. Французька модель поєднує фундаментальну теоретичну підготовку з інноваційними практичними підходами, що робить її особливо цінною для вивчення та адаптації в українських реаліях.

Французька система вищої аграрної освіти характеризується унікальною структурною організацією, яка включає три основних типи закладів: університети, великі школи (*grandes écoles*) та спеціалізовані інститути. Провідну роль у підготовці аграрних фахівців відіграють саме вищі школи, які мають статус елітних навчальних закладів.

Особливістю французької моделі є акцент на практичну підготовку через систему стажувань та *apprenticeship* програми. Студенти проводять значну частину навчального часу безпосередньо на виробництві, де вони не лише застосовують отримані знання, але й удосконалюють мовні навички, спілкуючись з міжнародними партнерами, вивчаючи технічну документацію різними мовами та беручи участь в міжнародних проектах.

Володіння іноземними мовами у сфері сільського господарства має кілька ключових аспектів. По-перше, це доступ до передових наукових досліджень та технологій. Франція є лідером у багатьох галузях аграрної науки, зокрема у біотехнологіях, органічному землеробстві, виноробстві та селекції рослин. Французька мова надає можливість безпосередньо вивчати оригінальні наукові публікації, технічні інструкції та методичні розробки.

По-друге, професійна термінологія французької мови в галузі агрономії, ветеринарії та біотехнологій є особливо розвиненою та точною. Це пов'язано з тривалою традицією наукових досліджень у цих сферах у Франції. Освоєння цієї термінології дозволяє майбутнім аграріям ефективно комунікувати з міжнародними колегами та брати участь у спільних проектах.

По-третє, французька мова відіграє важливу роль у міжнародній торгівлі сільськогосподарською продукцією. Франція є одним з найбільших експортерів аграрної продукції в світі, тому знання французької мови відкриває можливості для розвитку торговельних відносин та освоєння нових ринків збуту.

Водночас французька система аграрної освіти приділяє особливу увагу розвитку комунікативних навичок для презентації результатів досліджень на міжнародних конференціях, написання грантових заявок та участі в європейських освітніх програмах [1].

Французький досвід демонструє ефективність інтеграції мовного навчання безпосередньо в професійні дисципліни. Замість традиційного підходу, коли іноземна мова вивчається як окремий предмет, французькі заклади застосовують метод CLIL (content and language integrated learning - предметно-мовне інтегроване навчання), коли спеціальні дисципліни викладаються іноземною мовою. Реалізація програми двомовного навчання французькою та англійською мовами, відома як «EMILE», є частиною національного плану з покращення рівня володіння сучасними іноземними мовами [2]. Ця методика передбачає одночасне вивчення немовного предмета та іноземної мови, що сприяє покращенню як фахових знань, так і мовних навичок.

У Білоцерківському національному аграрному університеті вже створено підґрунтя для впровадження подібних методик. Особливо показовим є досвід факультету ветеринарної медицини БНАУ, який має давні та міцні зв'язки з Ліонською ветеринарною школою VetAgro Sup – найстарішою ветеринарною школою у світі, заснованою у 1761 році [3]. Ця співпраця створює унікальні можливості для студентів

БНАУ вивчати французьку мову в контексті професійної діяльності, оскільки VetAgro Sup є одним із провідних європейських центрів підготовки ветеринарних лікарів, який щорічно приймає понад 500 студентів та проводить дослідження в галузі здоров'я тварин, безпеки харчових продуктів та охорони навколишнього середовища.

Програми міжнародного обміну, зокрема Erasmus+, відіграють ключову роль у формуванні мовних компетенцій студентів-аграріїв. Французькі студенти регулярно проходять стажування в інших європейських країнах, що дозволяє їм удосконалювати мовні навички в реальному професійному середовищі.

Особливої уваги заслуговують спільні дослідницькі проекти французьких аграрних університетів з міжнародними партнерами. Участь у таких проектах вимагає від студентів не лише професійних знань, але й високого рівня володіння робочими мовами проекту. Це стимулює студентів до активного вивчення іноземних мов як інструменту професійного розвитку.

Стажування на французьких фермах та агропідприємствах може стати важливим елементом практичної мовної підготовки для студентів БНАУ. Такі стажування надають можливість не лише вивчити передові технології ведення сільського господарства, але й застосувати мовні навички в професійному контексті, що є ключовою перевагою методики CLIL.

Отже, досвід французької системи аграрної освіти демонструє, що успішна інтеграція мовної підготовки в професійну освіту аграріїв можлива за умови комплексного підходу. Ключовими елементами такого підходу є: інтеграція мовного навчання в спеціальні дисципліни, активна участь у міжнародних програмах обміну, залучення до спільних дослідницьких проектів та практичні стажування в міжнародному середовищі.

Для Білоцерківського національного аграрного університету адаптація французького досвіду може включати: розробку професійно орієнтованих мовних курсів, укладення угод про співпрацю з французькими аграрними закладами,

створення можливостей для стажувань студентів у Франції та залучення французьких викладачів до навчального процесу.

Впровадження цих заходів сприятиме формуванню нового покоління конкурентоспроможних українських аграріїв, готових до ефективної роботи в умовах глобалізованого агробізнесу та євроінтеграції.

Список використаних джерел:

1. Arrêté du 13 juillet 2016 relatif au référentiel des compétences professionnelles des métiers du professorat et de l'éducation au sein de l'enseignement agricole: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000032939428> (остан. перегляд 20.05.2026).

2. L'enseignement EMILE: офіційний сайт [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://pedagogie.ac-nantes.fr/loire-atlantique/langues-vivantes/enseignement-bilingue/ecoles-emile> (остан. перегляд 20.05.2026).

3. Renforcement des relations entre VetAgroSup et l'Université de Bila Tserkva (Ukraine): [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.vetagro-sup.fr/about-vetagro-sup/> (остан. перегляд 20.05.2026).

УДК 347.72

ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ: ЄВРОПЕЙСЬКІ АСПЕКТИ

Сердюченко О.В., к.ю.н., доцент
кафедри цивільно-правових дисциплін
Соціально гуманітарного факультету
Білоцерківський національний аграрний університет,

Регулювання корпоративних прав в Європейському Союзі базується на гармонізації національних законодавств через Директиви ЄС, що забезпечує свободу заснування компаній та захист інтересів інвесторів на спільному ринку. Ключовою